

Viața curată.*)

In capitolul precedent s'a stabilit: pentru tinerime problema sexuală nu are altă soluție înainte de căsătorie decât viața cea abstinentă: viața, în care tânărul încredință problema aceasta cu totul naturii, reținându-se — atât în cuget cât și în fapte — de toate formele indulgenței sexuale: viața în care el își face controlul impulsurilor sexuale în mod sever și le transformă în materia voinței hotărâte și în aceeași idealurilor nobile, cari pătrund întreaga viață omenească. O astfel de viață e condițiunea neapărată ca personalitatea noastră să ajungă la dezvoltarea sa completă și la expresia sa cea mai nobilă. Acesta e absolut necesar pentru viața mai perfectă pe terenul tuturor relațiilor profunde omenești în căsătorie, familie și în prietenie.

Din ori care punct de vedere al societății și al individului viața castă așa cum am precizat-o, este viața singură rațională pentru tânărul înainte de căsătorie.

Asta e singurul rațional mai întâi pentru sănătate. Am arătat deja, că ori care indulgență pe acest teren strică acele surse fizice de energie, care sunt necesare pentru dezvoltarea unui organism mai robust, mai bărbătesc. Și după atingerea maturității mai rămâne în vigoare raționalitatea vieții aceste, din punctul de vedere al sănătății bărbatului, fiindcă scăderea puterilor psihice — care va rezulta inevitabil din relațiile sexuale ilicite — reacționează dăunător pentru întregul organism. Este bine cunoscut de ex., că pierderea stimei de sine poate să surpe temeliiile sănătății trupești.

În afară de aceste acel om, care caută soluția problemei sexuale în relațiile nepermise — e expus totdeauna primejdiei teribile a bolilor venerice, cari pot distruge nu numai sănătatea sa, ci pot aduce stricăciunile cele mai grozave și în viața soției viitoare, copiilor și generațiilor ce vor urma.

Viața abstinentă în afară de căsătorie este singură rațională și din punctul de vedere al vieții intelectuale.¹⁾ Puține alte

*) Cap.-ul al IV-lea din opera sexual-pedagogică excelentă a doctorului american M. J. Exner (The rational sex life for men) tradusă în maghiară de prof. Albert Vilhelm. Autoritatea bisericească a ordonat, că cartea această atât de importantă din punctul de vedere al educației sexuale a tinerimii, să fie comandată de toate liceele rom. cat. pentru clasele superioare.

¹⁾ Prin aceste nu vrem să zicem, că înăuntrul căsătoriei n'ar fi nevoie de renunțare, restricțiune și de disciplină. Acela care nu poate să renunțe la lucruri, cari sunt permise — e aproape a comite pe acele, cari sunt oprite (Sf. Augustin).

lucruri se găsesc ce ar săpa capacitățile spirituale în așa măsură ca viața sexuală nedisciplinată. Acela, care consimte la relații ilicite sau comite abus împotriva lui însuși, într'adevăr evocă puterile destructive ale vieții intelectuale. Apoi o astfel de viață va fi din ce în ce mai impulsivă spre întâmplări sexuale dezordonate și treptat va lua în stăpânire atenția și fantazia; ea privează pe individ de puterea elasticității și provoacă desordine pe întregul teren al aptitudinilor sale psihice.

Iată mărturisirea tragică a unui tânăr.

După-ce a povestit cu întristare adâncă lupta sa zadarnică împotriva obiceiurilor sexuale dezordonate, a zis: »M'am resemnat încet, că nu voi fi nici-odată mai mult decât o jumătate de om«. Ce ispășire: știind de puterea lui, că el ar putea să fie un om întreg, dar lipsit de posibilitatea aceasta prin decăderea sa morală și prin viața nedisciplinată! La toate școlile superioare și la universități se nimicește o cantitate mare a puterilor spirituale și morale, fiindcă gândurile și imaginiile, cari se învâtesc în jurul instinctului sexual și cari sunt sprijinite prin viața desordonată — supun stăpânirii lor întregul teren al vieții intelectuale. Acela care duce continuu o viață abstinentă și păstrează curat fantazia: ajunge la o libertate spirituală și morală și va fi capabil de a concentra puterile sale pentru soluția problemelor mari; toate acestea sunt necunoscute pentru acela, care face joc din chestiunile vieții sexuale.

Viața sexuală cea nedisciplinată e deci un adevărat dușman capacităților intelectuale, pentru-că de o parte devastă elasticitatea lor și dărâmă idealuri, iar pe de altă parte distruge acele surse fizice, cari sunt necesare la funcționarea neturburată și viguroasă a puterilor spirituale.

Viața abstinentă în afară de căsătorie e viața cea dreaptă din punctul de vedere *al caracterului*. Estimația justă a vieții sexuale, subordonarea acesteia sub firea mai înaltă, spirituală a individului, o atitudine nobilă, cavalerescă față de întregul gen feminin, cu un cuvânt: e absolut nevoie *de sentimente nestricate* la caracterul adevărat și la intențiva desvoltare și perfectă a personalității. Toate celelalte metode și drumuri trag jos și împiedică impulsurile spre un caracter adevărat bărbatesc.

Sunt trei factori importanți, necesar la formarea caracterului drept eficace.

Primul este — sentimentul stimei de sine. Pierderea acestuia pune piedici tuturor impulsurilor mai nobile ale sufletului bărbatesc. Aprobarea conștiinței e cu totul imposibilă la acela, al cărui viață e impură. Conștiința onestității relațiilor cu semenii noștri este o altă trăsătură esențială a caracterului adevărat. Conștiința această însă nu-o posedă nici decum acela, care s'a obișnuit să nu reziste impulsurilor sexuale, pentru-că e' abuzează de acest fapt al funcțiunii vieții, de care depinde, de o parte, binele familiei sale viitoare, de altă parte trage jos virtutea femeiască și eventual dă naștere unei vieți, care e veștejită pentru to'deauna.

Al treilea factor esențial în construirea caracterului adevărat este simțământul legăturii cu o lume superioară al cărei părtaș se simte instinctiv, mai mult sau mai puțin clar, fiecare om ori-ce credință sau convingere religioasă ar avea. Omul e într'adevăr o fire spirituală și simțământul armoniei cu lumea supranaturală este neapărat necesar la fericirea sa adevărată. Simțământul aprobării divine e cu totul imposibil la acela, care duce o viață umilitoare, antisocială.

Viața castă este viața cea justă pentru tinerime din punctul de vedere al respectului cuvenit față de genul feminin. Toate celelalte soluții cer jertfirea unui oare-care număr al femeilor și fetelor fărăi pentru intenția această distrugătoare a trupului și sufletului deopotrivă, ca ele să fie la dispoziția unor trebuințe pretinse bărbaților.

Nenorocirea socială ce își are origine în lipsa stăjânirii de sine în viața sexuală — aceasta pagubă socială grozavă, rușinea ne mai auzită a omenirii — este consecința vieții necurate și nedisciplinate a bărbaților. Dacă bărbații ar trăi o viață sexuală rațională și disciplinată, această rană socială purulentă ar dispărea repede. Această boală socială este îndeosebi problema bărbaților. Dacă faci să dispară cererea, va dispărea și oferta: retrăgând cauza nu vei avea nici consecință. Viața abstinentă în afară de căsătorie este singură rațională și normală pentru femeia, aceasta este o lege socială, un lucru acceptat în general. Societatea pretinde acest lucru și acceptă aceasta pretenție. Nu există nici o cauză rațională pe baza căreia bărbatul ar putea fi scos de sub această pretenție, care este aceeași N'avem două feluri de moravuri.

Lumea femeilor are dreptul la aceea ce e trăsătura cea mai nobilă în bărbat; fără aceasta nu poate să-și realizeze valorile cele mai bune ascunse în ea. Viața necurală din partea bărbatului îi va lua femeii, ori la urmă în căsătorie, ori în prietenia din prezent, aceea legătură intimă și mutuală al personalităților de un nivel mai înalt și a sufletelor mai limpezi — care deșteaptă și dezvoltă însușirile cele mai nobile, cari pot izvorî numai dintr'o lume sentimentală candidă.

Viața abstinentă este (în afară de căsătorie) drumul cel mai corect în privința urmașilor. Celuia care face să apară urmașul, va reprezenta bărbatul în generațiile viitoare ale întregului neam omenesc. Întrebarea aceea: cum va fi viața cea nouă în ceia-ce privesc bărbatul, depinde de putința lui de a împrumuta putere ereditară pentru multiplele proprietăți. Punctul de vedere al urmașilor este imens și îl face responsabil de neînălțurat: îl obligă să-și păstreze și să desvolte putințele astfel încât să poată înzestra urmașul cu moștenirea cea mai valoroasă, cu vitalitatea cea mai mare în limitele posibilității. Nu există o pedeapsă mai redutabilă pentru viața nedisciplinată a unui bărbat, decât aceea conștiința mușcătoare, care îl acuză, că urmele nenorocirii copiilor slabi, jigăriți și bolnăvicioși, conduc la pragul egoismului său, care nu cunoaște limite.

Privirea nevinovată a acestor copii poate să fie câte o im-

punsătură în inima acestui bărbat egoist. Și să nu spună nimeni care și-a luat drumul spre o viață sexuală desordonată — ori în imaginație, ori în fapt — că el are garanții, că scapă de consecințele acestea. Scăpare poate că este, garanție însă nu. Pe de altă parte putem avea o răsplată mai mare pentru lupta bărbătească după o viață curată, decât privirea sclipitoare a copiilor noștri sănătoși în suflet și trup?

Relațiile de viață mai nobile și mai cuprinzătoare — cu prietenii, cu logodnică sau cu soția, pot izvorî numai din profunziunea unei lumi sentimentale nestrucate și cultivate cu multă grijă. Deci pentru înțelegerea, scoaterea la iveală și prețuirea bogăției din sufletul copiilor, dragostea curată și un simț fin din partea tatălui este o condiție necesară. Descoperirea reciprocă a bunelor proprietăți și simpatia aceea prevăzută cu o pătrundere fină ce leagă sufletul lui cu ai săi, va fi izvorul plăcerilor celor mai profunde și satisfacției lui celei mai fericite. În viața și personalitatea copilului numai într-o astfel de relație a sentimentelor se pot desvolta trăsăturile cele mai nobile. Cum poate spera acel om să descopere și să scoată la iveală bogăția cea mai profundă din viața sufletească a copiilor săi — care el însuși este paralizat în sentimentele cele mai nobile și activitățile cele mai înalte din viața sufletească?

Dacă viața stricată în vârstă tânără nu va aduce în mod necesar stricăciuni fizice asupra copiilor ce vor veni, atât e sigur, că îi despoaie de darul cel mai mare ce poate da un tată copiilor săi: de puterea îmbogățitoare și cuceritoare a sentimentelor intacte.

În sfârșit viața curată e singură, justă *din punctul de vedere al societății*. S'a spus, că neamul omenesc se aseamănă cu un sistem nervos mare și coerent. Ce acționează asupra unei părți, are acțiune și asupra întregului, iar fiecare om face parte din acest întreg. Individul nu poate să formeze trunchiuri nervoase mari, dar poate să fie unul dintre firisoarele nervoase conducătoare. Și stricăciunea ce el o cauzează, poate să se extindă asupra întregului sistem, ca o durere, o anomalie sau ca o boală. Caracteristica antisocială a unei vieți sexuale incorecte este deci evidentă. Fapt regretabil pentru societate, că această viață trage în jos individul în mod inevitabil; pe de altă parte ea umblă mână în mână cu degradarea lumii femeilor și cu subminarea ordinii sociale. Viața această are deci consecințe antisociale și pentru descărcarea acestora asupra societății, nimeni n'are drept.

A trăi o viață curată nu e problemă ușoară. Rezolvarea ei cere un om întreg. Însemnează luptă, dar răsplata biruinței este extrem de mare. Există mai multe motive mari, de o putere biruitoare, cari ne ajută în luptă această, cari ne întăresc față de ispite și cari ne dau sprijinul lor pentru apărarea credinței în idealuri sublime. Aci ca cel mai apropiat avem punctul de vedere *al conzervării proprii*. *Sănătate și o viață înfloritoare, eficace arată drumul unei vieți curate: slăbiciunea, boala, mizeria și moartea*

sunt pe partea vieții sexuale nedisciplinate. Un alt punct de vedere este acela al dezvoltării individului. Fiecare bărbat normal simte dorul firesc de a dezvolta viața lui într-o măsură cât mai completă. Acest lucru e posibil numai lângă o conștiințiozitate sexuală normală și lângă o stăpânire de sine bărbătească. Un al treilea este motivul *eficacității (efficiency)*. *Eficacitatea, activitatea este deviza epocii*. Inșă numai dacă natura sexuală e stăpânită de putințele intelectuale mai înalte, putem să trăim o viață plină de activitate și de muncă. Abia mai există ceva ce ar săpa atât de mult resortul activității ca turburarea și destrugerea forțelor cauzată de o viață sexuală desordonată. Tot aci mai avem și *punctul de vedere a cavalerismului (chivalry)*. Lumea femeilor cere, pretinde bărbați curați. Apărarea femeilor este obligația naturală a bărbaților și rămâne chiar și atunci când »emanciparea femeilor« se realizează în mod complet. Din această relație totdeauna au isvorit sentimente nobile și curate. Acea intenție de a apăra virtutea femeilor și de-a aduce la altar o viață și un suflet tot a'ât de curat ca și a femeii, care va fi soția lui și mama copiilor săi, va fi stâlpul cel mai puternic pentru caracterul moral în viața fiecărui bărbat. Unul dintre motivele cele mai importante este punctul de vedere al *paternității*. De a fi tatăl copiilor, cărcra în loc de frică și milă, cu bucurie și mândrie pot uita în fața, știind că el îi inestrase cu moștenirea cea mai bună din putințele sale și că contactul sufletului său cu ai lor va fi educatorul lor cel mai bun — toate acestea pot fi motive de o putere atrăgătoare extraordinară în viața ori-cărui om. Uitați-vă la închisoarele, la casele de nebuni, institute pentru ocrotirea idioșilor, acolo puteți descifra rezultatul abuzului de sexualitate de o chemare mai înaltă. Motiv universal este punctul de vedere al *fericirii și mulțumirii*. Fericirea, pe care o putem ajunge în viața pământească, este inseparabil legată de viața noastră sentimentală, a cărei parte constitutivă o formează instinctul sexual. Izvorul fericirii supreme se naște acolo, în profunzimea relațiilor sentimentale intacte. Amăgire de sine, dacă cineva își închipue, că în imaginația lui poate să-și bată joc de aceste sentimente sau prin purtarea sa poate să le tragă jos în noroiul voluptății și după acest joc nesocotit mai poate să se bucure de fructele curate și desăvârșite ale sentimentelor. Motivele însemnate enumerate aci pot ajuta pe fiecare om cugetător care n'are obiceiul să se joace cu chestiunile cele mai mari ale vieții, să obție aceea stăpânire de sine pe terenul vieții sexuale. Dar ori-cât de grave ar fi aceste motive, totuși nici ele nu sunt totdeauna suficiente pentru a conserva credința în idealurile cele înalte, cari în mod necesar se țin de bărbăția ad-vărată. Mai există ceva fără de care voința — ori-cât ar auzi sugestiile cele serioase, atrăgătoare pentru o viață bărbătească — de multe ori va rămânea pe loc paralizată și neputincioasă. Acel om care vrea să asigure stăpânirea pe sine în viața sexuală, trebuie să fie apucat de farmecul motivului cel mai important, de aceea putere învingătoare care îl va răpi, fiindcă va deschide pentru el izvoa-

rele ajutătoare fără limite ale Domnului etern. Puterea aceasta este mai mult decât omenesc. Ori-ce credință ar avea cineva și ori-ce fel de greutate intelectuale ar avea în chestiunile religioase, nu există nimeni care ar putea să fie lipsit de această putere; fiecăruia îi trebuie această putere: puterea Domnului. Prin supunerea veselă a vieții noastre intențiilor Domnului putem s'o dobândim această putere și o putem folosi printr'o viață adânc și sincer religioasă. Isus Christos poate să ne deschide izvoarele de energie inepuizabile, divine ale universului spiritual. Să trăim cu El, să umblăm mână în mână cu El, să legăm cu El o prietenie de o fidelitate eternă și astfel puterea nemărginită a vieții sale poate devine și a noastră. Să-i dăm viața noastră într'o ascultare sinceră și în prietenie, să umblăm cu El într'o libertate nestricată, în libertatea incomparabilă a vieții biruitoare de o bărbăție perfectă.

